

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 21638/2022
18.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Пејчић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Паун Јовановић, адвокат из ..., ради издржавања мал. детета, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 282/2022 од 25.08.2022. године, у седници одржаној 18.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 282/2022 од 25.08.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П2 166/21 од 12.05.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА и уређен је начин одржавања личних односа између оца и малолетне ћерке странака на начин одређен у том делу изреке. Ставом другим изреке, усвојен је противтужбени захтев тужене ББ и малолетно дете странака ћерка ВВ, рођена ... године, поверена је мајци на самостално вршење родитељског права и одређено је пребивалиште детета на адреси пребивалишта мајке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац као отац да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа износ од 8.000,00 динара месечно, почев од 28.09.2021. године, као дана подношења противтужбе, па убудуће док за то постоје законски услови, на начин ближе описан у том делу изреке, док је одбијен противтужбени захтев у преосталом делу од досуђеног износа од 8.000,00 динара до траженог износа од 18.000,00 динара (за износ од 10.000,00 динара). Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 27.400,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 282/2022 од 25.08.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у одбијајућем делу става трећег изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена - противтужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП-а, јер је другостепени суд правилно применио све одредбе овог закона и за своју одлуку дао правилне, јасне и непротивречне разлоге о свим битним чињеницама. Супротно тврдњи ревидента ревизијски суд сматра да је другостепени суд оценио све жалбене наводе који су од значаја за пресуђење ове парнице.

Према утврђеном чињеничном стању, током трајања ванбрачне заједнице парничних странака рођена је ... године, њихова ћерка ВВ. Ванбрачна заједница парничних странака прекинута је 10.04.2021. године, од када мал. ВВ живи са својим мајком. У току ове парнице странке су се сагласиле да заједничко дете странака буде поверено на самостално вршење родитељског права мајци и уређени су лични односи мал. детета са оцем према налазу и мишљењу Центра за социјални рад Бор од 28.01.2022.године. Тужилац (рођен ... године) је незапослен. Живи у домаћинству са својом мајком која је пензионер са месечном пензијом од 37.902,80 динара. Нема законску обавезу издржавања других лица. Тужена (рођена ... године) запослена је у пиљари и остварује месечну зараду у износу од 33.000,00 динара. Остварила је право на родитељски додатак у износу од 10.281,85 динара за мал. ВВ. Поред издржавања мал. ВВ има обавезу издржавања и према малолетном детету из претходног брака, чијем издржавању доприноси и отац детета износом од 7.000,00 динара месечно. Са малолетном децом живи у двособном стану са својим родитељима и браћом. Утврђено је да месечне потребе за мал. ВВ износе 22.000,00 динара месечно и односе се на исхрану, одевање, средства за личну хигијену и разоноду. Суд је, осим о потребама мал. деце и могућностима родитеља да стичу зараду, водио рачуна и о минималној суми издржавања у смислу члана 160. став 4. Породичног закона, коју периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, која је у време доношења првостепене пресуде износила 34.414,00 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је побијеном пресудом утврђена висина обавезе тужиоца да доприноси издржавању малолетног детета на начин како је то одређено нижестепеним пресудама на основу чланова 160. - 162. Породичног закона-ПЗ, имајући у виду све околности од значаја за одређивање издржавања.

Наиме према одредби члана 67. Породичног закона-ПЗ („Службени гласник РС“, број 18/05...6/15) право је али и дужност родитеља да се старају о деци, док је према члану 154. и 160. став 1. истог закона дете има право на издржавање од оба родитеља. Висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања како то прописује члан 160. став 2. истог закона, док могућност родитеља, као дужника издржавања зависи од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његових личних потреба, али и обавезе издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање (члан 160. став 3. ПЗ). Издржавање детета

је основна обавеза оба родитеља и изричито је прописана чланом 73. ПЗ, а ова обавеза произлази из садржине родитељског права (члан 68. став 2. ПЗ) и уско је повезана са њиховим правом и дужношћу да децу чувају, подижу, васпитавају и образују.

Правилно су нижестепени судови применили одредбу члана 160. ПЗ, којом су прописани начин и услови под којима се одређује износ издржавања - према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања (које зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржавања друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања), при чему се води рачуна о минималаној суми издржавања, као и одредбу члана 162. став 3. истог закона која прописује да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ - дужник издржавања, а све у најбољем интересу малолетног детета у складу са чланом 6. и 266. ПЗ.

Неосновани су наводи ревизије тужене да суд није водио рачуна о најбољем интересу мал. детета и да је неправилно применио материјално право из члана 162. став 3. ПЗ, због чега је прениско одмерен допринос тужиоца у издржавању малолетне кћерке. Наиме, правилно су нижестепени судови полазећи од утврђеног чињеничног стања применом одредби чл. 154. став 1. и 160-162. ПЗ, а руководећи се најбољим интересом детета сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, обавезали тужиоца да на име свог доприноса за издржавање мал. детета плаћа износ од 8.000,00 динара месечно, почев од од 28.09.2021. године као дана подношења противтужбе па убудуће, док је противтужбени захтев преко досуђеног а до траженог износа од 18.000,00 динара (за износ од 10.000,00 динара), одбијен као неоснован.

Супротно наводима ревизије и према мишљењу овог суда наведеним износом обезбеђује се задовољење услова за правилан развој малолетне ВВ, узраста од ... године (у време доношења првостепене пресуде) а при томе се не угрожава егзистенција тужиоца као дужника издржавања, с обзиром на његове материјалне могућности као дужника издржавања и сопствене потребе. Посебно код чињенице да је мајка остварила право на родитељски додатак у износу од 10.281,85 динара за мал. ВВ, па је остатак износа до утврђене месечне потребе од 22.000,00 динара, упола мањи од обавезе оца мал. ВВ. Такође, у обезбеђењу средстава потребних за издржавање деце родитељи су дужни да обострано учествују, при чему се родитељу који врши родитељско право над дететом у допринос свакако рачуна и свакодневно ангажовање на нези, чувању и васпитавању. Мајка је исто тако у обавези да учествује у задовољењу потреба мал. деце плаћањем новчаног износа, имајући у виду да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања, али да не дође до преваљивања терета обавезе мајке као дужника издржавања на оца као једнаког обвезника.

Поред тога, када је обавеза издржавања успостављена, висина издржавања се може и смањити и повећати према члану 164. Породичног закона, ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Правилна је одлука о трошковима поступка, с`обзиром на то да о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд одлучује по слободној оцени у свакој конкретной парници на основу члана 207. ПЗ, водећи рачуна о разлозима правичности.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић